

Muutoksen hakeminen VM:n tekemään Polvijärven kunnan vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuutta koskevaan päätökseen

Kunnanhallitus 05.02.2024 § 30
3/02.00/2024

Valtiovarainministeriö on 21.12.2023 antanut päätöksen Polvijärven kunnan peruspalvelujen vuoden 2024 valtionosuudesta. Päätökseen tyytymätön voi hakea päätökseen muutosta kolmen kuukauden kuluessa päätöksestä tiedon saatuaan, eli 21.3.2024 mennessä.

Valtiovarainministeriön tekemän Polvijärven kunnan valtionosuus-päätöksen kustannustiedoissa on huomioitu Siun Sote -kuntayhtymän vuoden 2022 tilinpäätökseen kirjattu pakollinen varaus (24,1 milj. euroa) vuosien 2021 ja 2022 palkkaharmonisaation kustannuksia varten sekä vastaava saaminen jäsenkunnilta pakollisesta varauksesta syntyneen alijäämän kattamiseksi.

Lisäksi Siun Sote -kuntayhtymän normaalitoiminnan katettavaa alijäämä oli 39,6 milj. euroa vuodelta 2022, 15,4 milj. euroa vuodelta 2021 ja 12,2 milj. euroa aiemmilta vuosilta.

Polvijärven kunta ei ole voimaanpanolain 20 §:ään perustuen kirjannut saamista vastaavaa velkaa eikä kulua vuoden 2021 ja 2022 tilinpäätöksiinsä. Samalla tavalla on menetellyt neljä muuta jäsenkuntaa.

VM on vastoin kunnan ilmoittamia tilinpäätöstietoja lisännyt Polvijärven kunnan vuoden 2021 sote-kustannuksia 213 350 euroa, sekä vuoden 2022 kustannuksia 451 632 euroa valtioneuvoston asetuksen (1393/2022, 7 § muutettu VNA 29.6.2023/885) perusteella. Kunnan kustannukset on otettu huomioon Siun Soten tilinpäätöstietojen mukaisina, joten Polvijärven kunnan valtionosuudet määräytyisivät nyt siis Siun Soten vuosien 2021 ja 2022 tilinpäätösten perusteella, eikä Polvijärven kunnan tilinpäätösten perusteella.

Siun Soten yksipuolisesti ilmoittaman, 31.12.2022 mennessä maksetun palkkaharmonisaation ylittävän osuuden osalta ei ole olemassa mitään sopimusta, joka olisi erääntynyt tai jonka perusteella 31.12.2022 asti työnantajana olleet tahot olisivat tästä mahdollisesti tulevaisuudessa toteutuvasta palkkaharmonisaatiosta vastuussa liikkeenluovutuksen alaisille työntekijöille.

Kuntien omaisuutta siirtyi voimaanpanolain 20 §:n mukaisesti hyvinvointialueelle, mutta toisaalta palkkaharmonisaatiota koskevat, ajankohtana 31.12.2022 toteutumattomat velat eivät siirtyneet, vaan ne tulivat jäsenkuntien katettavaksi Siun soten tekemään pakolliseen varaukseen perustuen. Tästä on aiheutumassa se, että palkkaharmonisaatiota koskevat kustannukset jäävät pysyvästi rasittamaan Polvijärven kunnan valtionosuuksia.

Voimaanpanolain 20 §:n § 1 momentissa säädetään, että erikois-sairaanhoitolain 7 §:ssä mainittujen sairaanhoitopiirien kuntayhtymät sekä kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut erityishuoltopiirit siirretään varoineen ja velkoineen sekä sitoumuksineen hyvinvointialueille 1 päivänä tammikuuta 2023. Täten lähtökohtaisesti kaikki kuntayhtymän varat, velat ja sitoumukset tuli siirtää suoraan lain nojalla Siun Soten kuntayhtymältä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle. Kuntien rahoittama kuntayhtymän omaisuus on siirtynyt

tarkasti lain kirjainta noudattaen hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Varoilla, veloilla ja sitoumuksilla tällaisessa siirtotilanteessa tulee olla yhtäläiset oikeusvaikutukset. Palkkaharmonisaation osalta voimaanpanolaissa ei ole erillistä säännöstä.

Palkkaharmonisaatiosta ei ajankohtana 31.12.2022 ollut mitään sopimusta tai lakiin tai tuomioistuimen päätökseen perustuvaa velvoitetta, jonka pohjalta voitaisiin esittää, että Siun Soten taseeseen olisi muodostunut erääntynyt saatava palkkaharmonisaatiosta henkilöstölle ja että jäsenkunnat olisivat siitä vastuussa.

Edellä olevasta johtuen VM:n tekemä Polvijärven kunnan peruspalvelujen vuoden 2024 valtionosuutta koskeva päätös on virheellinen. Valtionosuuksien pohjana ei ole käytetty kunnan tilinpäätöksiin kirjattuja tietoja, vaan Siun Soten ilmoittamia, vastoin voimaanpanolain säännöksiä olevia ja puhtaasti arvioon perustuvia tietoja.

Valtioneuvoston asetus (1393/2022, 7 § muutettu VNA 29.6.2023/885) ei voi olla oikeusvaikutuksiltaan vahvempi kuin voimaanpanolain 20 §:n 1 momentin säännös.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hakea muutosta VM:n tekemään peruspalvelujen vuoden 2024 valtionosuutta koskevaan päätökseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.